

Kallioiden ja kivikoiden luontotyyppien esiintymäaineistot uhanalaisuusarvioinnissa 2018

1. Aineiston rakenne

Aineisto koostuu SYKEssä tuotetuista kallioiden ja kivikoiden luontotyyppien esiintymistä.

2. Ominaisuustietojen kuvaus

Shapeksi muutettaessa kenttien otsikot lyhenevät 10 ensimmäiseen merkkiin.

2.1 Kaikille yhteiset attribuutit

LuTUKoodi LuTUtyyppi

K01.01 Karut merenrantakalliot
K01.02 Karut järvenrantakalliot
K01.03 Karut joenrantakalliot
K01.04 Karut kalliotierasammalkalliot
K01.06 Karut valoisat kalliojyrkänteet
K01.07 Karut varjoiset kalliojyrkänteet
K01.11 Keskiravinteiset merenrantakalliot
K01.12 Keskiravinteiset järvenrantakalliot
K01.13 Keskiravinteiset joenrantakalliot
K01.15 Keskiravinteiset valoisat kalliojyrkänteet
K01.16 Keskiravinteiset varjoiset kalliojyrkänteet
NULL Ei LuTU-tyyppiä

IUCN_S, IUCN_ES ja IUCN_PS

Luontotyyppien uhanalaisuusluokat koko maassa (S), Etelä-Suomessa (ES) ja Pohjois-Suomessa (PS). Koodit:

CR = äärimmäisen uhanalainen

EN = erittäin uhanalainen

VU = vaarantunut

NT = silmälläpidettävä

LC = säilyvä

DD = puutteellisesti tunnettu

NE = ei arvioitu

(NULL tässä attribuutissa tarkoittaa, ettei luontotyyppiä esiinny ko. osa-alueella).

2.2 Aineistokohtaiset attribuutit ja kommentit

Karut kalliotierasammalkalliot, polygonit

Rannikon läheisyydessä sijaitsevien kallioperältään ehjien, hyvin paljastuneiden, laajojen silokallioisten ja avoimien/harvapuustoisten kallioiden mallinnetut esiintymät.

Kalliokok_yli3ha: arvona 1, jos polygoni kuuluu yli 3 ha:n kokoiseen kallioperältään ehjään kallioalueeseen. Laajan kallioalueen osana oleva polygoni on todennäköisemmin tarkoitettua luontotyyppiä kuin pieni metsien ympäröimä kalliolaikku.

Karut kalliotierasammalkalliot, pisteet

Kallioalueinventoinnissa havaitut luontotyyppien esiintymät.

LsKallioAI: Alueen tunnus kallioalueinventoinnissa.

KohdeNimi: Alueen nimi kallioalueinventoinnissa.

Korkeus_mp: Kalliotierasammalkallion arvioitu korkeus merenpinnasta metreinä.

Asema: Kalliotierasammalkallion sijainti kallioselänteellä: laki tai rinne.

Loivat rantakalliot

Lahde: lähteenä käytetyn työaineiston nimi

GRIDCODE (kallion maankäyttö- tai maanpeiteluokka Corine 2012 -aineiston mukaan, osin puutteellinen), koodit:

- 1 Kerrostaloalueet
- 2 Pientaloalueet
- 3 Palveluiden alueet
- 4 Teollisuuden alueet
- 5 Liikennealueet
- 6 Satama-alueet
- 8 Maa-ainesten ottoalueet
- 9 Kaivokset
- 10 Kaatopaikat
- 11 Rakennustyöalueet
- 12 Vapaa-ajan asunnot
- 13 Muut urheilu- ja vapaa-ajan toiminta –alueet
- 14 Golfkentät
- 16 Pellot
- 17 Hedelmäpuu- ja marjapensasviljelmät
- 18 Laidunmaat
- 19 Luonnon laidunmaat
- 20 Käytöstä poistunut maatalousmaa
- 21 Puustoiset pelto- ja laidunmaat
- 22 Lehtimetsät kivennäismaalla
- 23 Lehtimetsät turvemaalla
- 24 Havumetsät kivennäismaalla
- 25 Havumetsät turvemaalla
- 26 Havumetsät kalliomaalla
- 27 Sekametsät kivennäismaalla
- 28 Sekametsät turvemaalla
- 29 Sekametsät kalliomaalla
- 30 Luonnonniityt
- 31 Varvikot ja nummet
- 32 Harvapuustoiset alueet , cc <10%
- 33 Harvapuustoiset alueet, cc 10-30%, kivennäismaalla
- 34 Harvapuustoiset alueet, cc 10-30%, turvemaalla
- 35 Harvapuustoiset alueet, cc 10-30%, kalliomaalla
- 36 Harvapuustoiset alueet, sähkölinjan alla
- 37 Rantahietikot ja dyynialueet
- 38 Kalliomaat
- 39 Niukkakasvustoiset kangasmaat
- 40 Sisämaan kosteikot maalla
- 41 Sisämaan kosteikot vedessä
- 42 Avosuot
- 44 Merenrantakosteikot maalla
- 45 Merenrantakosteikot vedessä
- 46 Joet
- 47 Järvet
- 48 Meri

Kalliojyrkänteet

amf_em_vul. Koodit:

1 = jyrkänteellä keskimääräistä emäksisempi / ravinteisempi keskiravinteinen kivilaji, kuten amfiboliitti tai emäksinen vulkaniitti (luetaan keskiravinteisiin kalliiojyrkänteisiin, mutta niillä esiintyvä kasvillisuus voi olla vaateliaampaa kuin keskiravinteisilla kallioilla keskimäärin)
0 = jyrkänteellä muu kivilaji

3. Prosessointi ja lähdetiedot

Kalliotierasammalkalliot, polygonit

Ensimmäisessä vaiheessa Maanmittauslaitoksen maastotietokannan (2016) kallioalueet on leikattu Geologian tutkimuskeskuksen 1:200 000 kallioperäkartan harvarakoisilla graniittialueilla ja rajattu aineisto enimmillään 60 km:n päähän Itämeren rantaviivasta. Toisessa vaiheessa aineisto on rajattu kattamaan ainoastaan Corine 2012 -aineiston avoimet ja harvapuustoiset alueet (luokat Value=32–35 ja 38) Maastotietokannan kallioilla (Luokka=34100).

Kalliotierasammalkalliot, pisteet

Arvokkaiden kallioalueiden inventointiaineistosta* on poimittu tekstikuvausten ja ilmakuvien perusteella pisteaineistoksi kallioalueet, joilla on tähän luontotyyppiin kuuluvaa kalliokasvillisuutta edustavissa määrin.

*Kallioaluetietokanta. 2017. Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Suomessa. Suomen ympäristökeskus, Biodiversiteettikeskus.

Kalliojyrkänteet

Aineiston pohjadata on käytetty Maanmittauslaitoksen maastotietokantaa, josta on SYKEssä muodostettu aineisto Jyrkänteet (2014). Jyrkänteiden viiva-aineisto on pilkottu Geologian tutkimuskeskuksen 1:200 000 kallioperäkartan perusteella karuihin ja keskiravinteisiin jyrkänteisiin ja SYKE:n rinteensuunta-aineiston perusteella valo- ja varjojyrkänteisiin, joten aineisto ei ole enää yhteneväinen alkuperäisen maastotietokannan aineiston kanssa.

Meren-, järven- ja joenrantakalliot on erotettu sen perusteella, kuinka lähelle meren, järven tai virtaveden rantaviivaa jyrkänteet ulottuu:

- Jos jyrkänteet ulottuu alle 20 metrin päähän Corinen (2012) merestä tai vedessä olevasta merenrantakosteikosta (4212 tai 5231), se tulkittiin merenrantakallioksi
- Jos jyrkänteet ulottuu alle 10 metrin päähän Ranta10-aineiston vakavedestä (järvet ja lammet), se tulkittiin järvenrantakallioksi.
- Jos jyrkänteet ulottuu alle 10 metrin päähän Ranta10-aineiston jokiviivasta tai jokialueesta, se tulkittiin joenrantakallioksi.

Tieleikkausten ja muiden louhimalla syntyneiden jyrkänteiden erottamiseksi selvitettiin niiden sijaintia suhteessa Corine (2012) -aineiston Teollisuuden, palveluiden ja liikenteen alueisiin sekä Maa-aineisten ottoalueisiin, kaatopaikkoihin ja rakennustyöalueisiin. Jos jyrkänteet sijaitsi alle 10 metrin etäisyydellä em. alueista, se tulkittiin keinotekoiseksi (LuTU-tyyppi = Ei LuTU-tyyppi). Jyrkänteet sijoitettiin samaan kategoriaan, jos se sijaitsi alle 20 metrin etäisyydellä ihmisen kaivamasta altaasta.

Loivat rantakalliot

Aineiston pohjadata on käytetty Maanmittauslaitoksen maastotietokantaa (v. 2014), josta on SYKEssä muodostettu aineisto Kivikalliohiekka. Kalliopaljastumien (LUOKKA = 34100) polygoniaineisto on pilkottu Geologian tutkimuskeskuksen 1:200 000 kallioperäkartan perusteella karuihin ja keskiravinteisiin kallioihin ja yhdistetty Corine 2012 -aineiston kanssa maanpeiteluokkien selvittämiseksi.

Meren-, järven- ja joenrantakallioiden aineistot on muodostettu seuraavasti:

- Corinen (2012) merestä ja vedessä olevasta merenrantakosteikosta (4212 tai 5231) rajattiin 40 m leveä Itämeren rantavyöhyke, jonka alueelta erotettiin maastotietokannan kalliopolygonien avulla Corinen pikselit.
- Ranta10-aineista tehtiin 20 metrin rantavyöhykkeellä bufferoitu järviaineisto, jonka alueelta erotettiin maastotietokannan kalliopolygonien avulla Corinen pikselit.
- Ranta10-aineiston virtavesien (jokiviiva ja jokialue) avulla erotettiin 5 metrin bufferilla maastotietokannan kallioalueet, jotka enimmillään 25 metrin etäisyydelle virtavedestä.

Aineistoa on tarkistettu siten, että keskiravinteisilla on tarkistettu kattavasti ja karuilla ääriesiintymien suhteen, onko lähin virtavesi todennäköisesti vain oja. Kallioita, jotka rajautuvat ojaan, eivätkä puroon tai jokeen, ei ole tarkoitus sisällyttää aineistoon.